

VESTITORUL

Organ al Eparhiei române unite de Oradea și revistă de cultură religioasă.

Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștefan Cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni.

Abonament:

Pe un an . . . . . 120 Lei.
Exemplarul . . . . . 5 Lei.

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

Din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic Episcop român unit de Oradea-Mare, Asistent al Tronului Pontificiu, Doctor în Sf. Teologie etc.

CETITORILOR DAR ȘI BINECUVÂNTARE

„Cuvântul trup s'a făcut” (Ioan I, 14).

Fiul cel mai înainte de veci născut din Tatăl fără stricăciune și mai pe urmă din Fecioară întrupat fără de sămânță, Isus Christos Dumnezeu și Mântuitorul nostru a fost vestit printr'o stea celor trei Magi din răsărit.

Văzând ei steaua au plecat fără șovăire la drum și ajungând după două săptămâni la Viflaim și intrând în casă au aflat Pruncul cu Maria mama lui și căzând s'au închinat lui, și deschizând vistierile sale, au adus lui daruri: aur și tămâie și smirnă. (Mat. 2, 11). „Că mulți vor veni dela răsărit și dela apus și se vor odihni cu Avram și cu Isac întru împărăția cerurilor, iară fii împărăției se vor arunca întru întunerecul cel mai din afară: și acolo va fi plâns și scrâșnirea dinților” (Mat. 8, 11—12).

Învățații Ierusalimului fiind întrebați au spus că s'a împlinit timpul și trebuie că s'a născut în Viflaim, dar nu și-au luat osteneala să-l caute pe Mesia, ca să i-se închine Lui.

Magii cunoșteau prorocia lui Valaam care zice: „Răsări-va o stea din Jacob”. (Num. 24, 17). Văzând steaua neîndatată pe cer pleacă să se închine noul născutului Împărat. Sutașul a auzit vocea lui Isus răstignit și a crezut. Magii nu au auzit nici vocea lui Dumnezeu nici a îngerilor, ci au văzut numai steaua și au crezut; cu cât e mai mare credința lor? Noi, iubiiților, avem fericirea de a fi membrii bisericii adevărate a lui Christos, rescumpărați de Mântuitorul nostru pe lemnul crucii și întăriți cu darul ajutorilor în toate zilele vieții noastre, iar cu darul sfinților de câte ori voim să ne împărtășim cu sfințele taine; avem noi oare credința Magilor sau a păstorilor sau măcar a Sutașului?

Când sfânta biserică ne cheamă în Dumineci și Sărbători la sfânta Liturghie unde Isus nu numai că se naște din nou ca în Viflaim, ci se jertfește din nou ca pe Golgota, lăsăm noi oare toată grija cea lumească și grăbim la Isus să i-ne închinăm? Deși Iidovii așteptau ca Mesia să fie un împărat mare și puternic, care să-i scoată din robie și să-i facă slăpâni peste toate neamurile, păstorii totuși au crezut și i-s'au închinat lui Isus, văzându-l mic și sărac în peștera din Viflaim și nu s'au îndoit că cel micuț e atotputernic, cel născut în timp e vecinic și cel sărac e isvorul tuturor bunătăților. Tot așa și magii, deși după prorocirea lui Valaam așteptau nașterea unui împărat mare și puternic, pe care-l căutau în palatul împărațesc din Ierusalim, totuși văzând pe micuțul din Viflaim, pe care nu-l cunoșteau nici cei din palatul din Ierusalim, nici învățați și cărturarii poporului Iidovesc și nici chiar locuitorii din Viflaim au crezut, i-au adus daruri și i-s'au închinat.

Oare noi când auzim cuvintele „Acesta este trupul meu și acesta este sângele meu” credem cu credință tare, că pâinea și vinul de pe sf. altar s'au prefăcut în adevăratul trup și sânge al lui Isus Christos și Isus în momentul acela din nou ni-s'a născut nouă? Dar magii văzând steaua nu s'au îndestulit numai să creadă că Isus marele împărat s'a născut, ci îndată cu grabă mare au plecat să-l afle și i-au dus daruri prețioase.

Ce facem noi, pentru cari Isus nu numai că se naște zilnic din nou și din nou, ci și locuiește în mijlocul nostru zi și noapte în biserică în s. Cuminecătură, oare urmăm pilda Magilor, ca cu ori ce oboseală să ne apropiem de Isus și să ne împărtășim cu sfântul său trup și sânge zilnic, ca cei dintii creștini? Și aducem daruri din tot ce avem și ne-a dat bunul Dumnezeu ca casa Domnului, biserică din casa noastră, să o împodobim cât mai frumos să nu rămână așa părăsită și rece ca peștera din Viflaim?

Cât de mare a fost *crediința* magilor, tot așa de mare a fost și *nădejdea* lor. Văzând steaua nu au întârziat nici un ceas, ci au plecat în drumul cel greu și lung fără de a se cugeta, că până ce vor fi departe, ce se va alege de casa și averia lor. Nici ajungând în Ierusalim, unde credeau să afle pre noul împărat al lui Izrail și văzând că în întreg orașul nimenia nu știe nimic de nașterea lui Isus, nu s'au îndoit, ci cu nădejde tare au pornit spre Viflaim după vorba lui Irod și din nou „văzând steaua s'au bucurat cu bucurie mare foarte” (Mat. 2, 10). Iar când steaua a stătut deasupra peșterii unde era pruncul, nu s'au îndoit că împăratul împăraților ar putea fi aci într'un loc așa de părăsit, ci cu nădejde tare au intrat și căzând s'au închinat Lui.

Oare noi, avem nădejde așa de tare ca și magii aceștia? Când clopotul ne chiamă zilnic la Isus, nu ne temem de greutăți? nu cumva ni-e frică, că până ce stăm în biserică, ni se va risipi averea? De am făcut cuiva pagubă sau am furat și voim să ne pocăim și spre a câștiga iertarea păcatului voim să dăm înapoi cea ce am înștrăinat, nu cumva ne temem că vom păți rușine de vom face aceasta? Sau nici nu ne gândim la pocăință și îndreptare, fiindcă n'avem nădejdea de a ne îndrepta? Și nu ne gândim, că cel ce ne-a dat darul pocăinții ne va da și darul statorniciei?

Magii au fost străbăluși și de virtutea *dragostei*. Nime nu le-a poruncit să-l caute pe Isus, dar dragostea le-a impus să lese toate ale lor și să grăbească spre al afla pe Isus. Drumul cel lung îl făc în două săptămâni, necrujând nici o osteneală, numai să ajungă cât mai în grabă să-l vadă pe noul împărat. Și dragostea de aproapele o deprind, îmbărbătându-se unul pe altul și explicând unul altuia însemnătatea stelei, și apoi vestind și lui Irod și locuitorilor din Ierusalim nașterea Mântuitorului, îndemnându-l și pe ei să meargă împreună să-l afle și să se închine lui. Și ajungând la Viflaim stau la Isus, până- ce ingerul Domnului le spune în vis ca să se întoarcă acasă pe altă cale.

Și pe noi ne învață ca să grăbim la Isus și să petrecem cât numai se poate în societatea Lui. Când ne chiamă clopotul la sfânta Liturghie să ne grăbim ca să fim acolo dela început și să stăm cu toată evlavie și să ne rugăm până ce ni se spune „cu pace să ieșim”.

În acest mare praznic al Nașterii Domnului să promitem, iubitorilor, că de aci încolo ne vom arăta vrednici de darurile celea multe primite dela Domnul și să ne silim ca să nutrim în sufletul nostru cât mai mult virtuțile credinței, a nădejdei și a dragostei.

Acestea virtuți mulți dintre voi, iubitorilor, le deprind. Cu bucurie am văzut cum societățile pii în multe parochii se desvoaltă frumos și cum membrii acestora se întrec unul pe altul în bine. Peste un an vom serba jubileul de 150 de ani dela înființarea diecezei noastre, cât de frumos ar fi că în toate parochiile noastre pe atunci să avem bisericile noastre pe deplin terminate și împodobite ca toate să fie locașuri vrednice de mărirea lui Dumnezeu!

În cei trei ani din urmă am sfințit multe biserici. Pentru terminarea cărora credincioșii noștri din acelea parochii au jertfit cu multă bucurie banii de lipsă știind, că ce jertfesc pentru mărirea lui Dumnezeu, nu merge în pagubă. În primăvara anului acesta credincioșii noștri din Moștinul Mic au auzit că biserica lor nu e încă sfințită de Episcop, fiindcă n'a fost deplin terminată. Indată au adunat între sine banii de lipsă pentru repararea din nou și terminarea pe deplin a bisericii lor și la 1 Noembrie cu ajutor bunului Dumnezeu am sfințit-o. Cu ocaziunea aceasta am văzut, cât de fericiți au fost văzându și biserica frumoasă, sfințită, și numai de una se plâneau, că nu au deajuns timp, ca să-și adune rodul de pe câmp, că bunul Dumnezeu atâta le-a dat încât nici odată n'ar fi putut gândi și aștepta, să aibă atâta. Iată iubitorilor, dacă jertfim pentru mărirea lui Dumnezeu primim înzecit înapoi. Oare oamenii din satele, unde crișmele sunt mari și frumoase, făcute din sudoarea lor, iară biserica și școala delăsată, se pot mândri cu aceasta? și se pot nemi credincioși?

Să ne apropiem deci de sfântul altar unde și azi se naște și se jertfește pentru noi Isus și să-i oferim ca dar credința, nădejdea și dragostea noastră adevărată și curată, până la sfârșitul vieții noastre. Și cum Isus pentru noi și a noastră mântuire s'a născut și jertfit, așa și noi de azi încolo să trăim singur numai pentru Isus împlinindu-ne totdeauna toate datorințele de creștini, și păstrându ne sufletul curat de orice păcat, până în ceasul morții noastre. Amin.

Darul Domnului nostru Isus Christos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în Reședința noastră episcopască din Oradea, cu ocaziunea Sărbătorii Nașterii Domnului, anul Domnului 1925, al Episcopatului Nostru al XIII-lea.

EPISCOP VALERIU TRAIAN.

PARTEA OFICIALĂ

No. 3499—1925.

Ajutor extraordinar preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți.

Având în vedere pensiunile mici ale preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți am aflat de bine, ca acestora și pe anul 1925 să le mordăm următoarele ajutoare extraordinare:

1. câte 3000 Lei preoților deficienți;
2. câte 2000 Lei văduvelor de preoți;
3. câte 1000 Lei orfanilor de preoți orfani de ambii părinți și
4. câte 500 Lei orfanilor de preoți orfani numai de tată.

Dintre orfanii de tată vor beneficia de acestea ajutoare numai cei minori, iar'cel mai ori numai întrucât sunt incapabili de orice câștig.

Ajutoarele de mai sus se vor putea ridica dela oficiul administrativ al fundațiilor diecezane pre lângă chitanțe netimbrate însă vizate de oficiile parohiale.

Oradea, 16 Decembrie 1925.

— **Personale.** Mon. *George Voștinar* paroh în *Minișel* a fost numit paroh la *Băița* (Bihor). — Revmul *Alexa Pop* protopop-paroh I. în *Sânișlău* a fost încredințat din partea Preav. Ordinariat diecezan și cu conducerea districtului protopopesc al *Vaşadului*. — Revmul *Demetriu Nistor*, paroh în *Bocsig*, la cererea proprie a fost absolvat dela conducerea districtelor protopopești ale *Șeblișului* și *Șimandului*, conducerea cărora s'a încredințat Mon. *Victor Pop*, protopop-paroh în *Șeitin*.

— **Orduri mici.** La sf. *Nicolae*, ziua patronului diecezii, P. S. Episcop diecezan a conferit tonsura și lectoratul următorilor clerici diecezani: *Ioan Fântânar*, *Alexandru Găvrus*, *Ioan Mărcușiu*, *Iuliu Muth* și *Ioan Pop—Dej*.

— **Măndăstirea din Bixad** se află sub sănătoasă reorganizare. După cum suntem anunțați s'a și deschis *novițiatul* cu un candidas la clericat și cu cinci candidați de frați laici. La *novițiat* se primesc tineri cu cel puțin șase clase de liceu pentru clericat, având să termine celelalte după *novițiat*, iar pentru frați laici se primesc în rândul întâi persoane cari au deja pregătirea necesară pentru vre-o meserie.

Rugăm pe frații preoți să indemne pe tinerii doritori la această carieră atât de necesară vieții noastre bisericesti.

— **Predici.** La catedrala unită vor predica: în ziua de *Crăciun*: P. S. *dr. Valeriu Tralan Frențiu*, episcop diecezan; — a doua zi de *Crăciun* III. *Dr. Iacob Radu* prepozit — prelat papal; — *1 Ianuarie*: P. S. Episcopul diecezan; *3 Ian.*: *dr. Gheorghe Miculaș*, vicar general episcopesc; prelat papal; *10 Ian.*: *Păr. dr. Aloisie L. Tăutu*, profesor la teologie.

PARTEA NEOFICIALĂ

Mesia

Așteptarea tuturor neamurilor

Toată învățătura Legii Vechi se razimă pe do stâlpi neclintiți: credința într'un singur Dzeu adevărat și nădejdea într'un Mântuitor, în Mesia. Credința ne-strămutată într'un singur Dzeu a fost acel suc dătător de viață din care nutrindu-se ideea Mesiană a putut prinde rădăcini adânci dezvoltându-se și stăpânind cu desăvârșire sufletul poporului ales.

Făgăduința dată de Dzeu neamului omenesc nu s'a realizat decât după o lungă și posomorită înșiruire de veacuri. Întreg Testamentul Vechiu a fost o pregătire treptată pentru acest măreț act al răscumpărării neamului omenesc: visul de aur care a fermecat inimile popoarelor din lumea veche. Ca și un limpede izvor de apă vie se răvârșă peste întreg T. V. înlănțuirea neîntreruptă a promisiunilor și profețiilor mesiane. Ideea mesiană însă, propovăduită și susținută cu atâtă căldură de profetii V. T., a trebuit să fie răspândită și printre celelalte popoare, pentru că Isus numai așa putea să devină așteptarea, nădejdea tuturor neamurilor. Aceasta s'a și întâmplat mulțumită situației politice și geografice în care s'a dezvoltat poporul ales. Din țara Haldeilor vine Avram în Hanan și străbate până în Egipt, cuibul atâtor misterioase credințe și patria străbună a culturii antice. Aci petrecu Iosif și Moisi pe la curțile Faraonilor, de aci conduse Moisi poporul lui Iehova prin pustiul Arabiei către pământul făgăduinței. Nu se poate ca trecând ei pe acolo să nu fi lăsat urme în sufletul poporului egiptean sau să nu fi adus de acolo credințe și cunoștințe de cari să se resimtă constituția teocratică alui Moisi. În înșiruirea veacurilor poporul ales a ajuns să fie stăpân pe întreg pământul făgăduinței până la malul Mediteranei. Stabilite aci a format puntea de trecere și întâlnire a tuturor popoarelor antice pe unde au trecut toți cuceritorii lumii vechi, dela Nabukodonozor începând și până la August. Regii lor au întreținut legături politico-sociale, ba chiar și familiare cu vecinii.

Toți marii cuceritori de popoare cari s'au abătut peste pământul făgăduinței au fost numai niște instrumente vii în mâna Dzăirii în pregătirea neamului omenesc pentru marea zi a răscumpărării universale. Unitatea politică în care se străduiau a încopcia toate popoarele a făcut cu puțință răspândirea ideii mesiane la toate neamurile. Patru mari împărății — prorocite în forma celor patru animale monstruoase, prin cele patru vânturi, prin statua uriașă din patru feluri de metale peste care se răsturnă o peatră din vârful muntelui adrobind o și devenind un munte mare, care cuprinse întreg pământul — s'au pândit luându-și fieste-care

partea sa la realizarea planului providențial. Primul și cel mai vechiu imperiu din lume fu imperiul de aur alui Nimrod: Assyriabilonic, care își ajunse culmea strălucirii sub Nabukodonozor. Stăpâna întreagă Asia centrală dela răsărit până la apus. Capitala fu întâi Nineve apoi Babylon. Sub stăpânirea lui Salmanasar al Assyriei fii lui Izrael luară jugul robiei, iar sub Nabukodonozor Babylonul subjugă pe Iuda. Astfel poporul ales fu răspândit în imperiul întreg și prorocii lui provăduiau în toate orașele din toate colțurile țării. Aici întâlnim pe Iona, Nahum și Sofonie; aici Tovia spunea fiilor lui Iosif că pentru aceea ia risipit pe ei D-zeu între neamuri ca să arate slava lui și să-l înalțe pe el înaintea a tot cel viu (T. XIII); în Babilon și Susa propovăduiau Ezechiel, Daniil și Habacuc, iar Ieremia și Varuh în Memphis.

Astfel străbătu pretutindenea glasul D-lui, dar fără să afle răsunet la fiii oamenilor. De aceea pedepsi Babylonul ridicând pe ruinele lui o nouă împărăție, împărăția Medo-Persilor. Cyrus, cel prorocit de Isaia cu veacuri mai înainte, supune Babylonul, lăsă pe fiii lui Izrael să se întoarcă la vetrele lor și — arătându-i Daniil prorocia Isaiei c. 45 — dete poruncă să se zidească templul Ierusalimului. Nu mai puțin favorabil fu jidovilor, dintre cari mulți n'au mai voit să se întoarcă acasă — Darius, fiul lui Hystaspes, care făcea daruri bisericii din Ierusalim ca să se aducă acolo jertfă pentru sine și familia sa; sau Artaxerxes care luă de soție pe Esther, iar în curte avu păharnic pe prorocul Nehenia. Stăpâni pe răsărit, Medo-persii se întoarseră către apus: Cambyses ocupă Egiptul și coloniză țărâmul Africeii; Darius și Xerxes se izbîră de Greci. Dar Marathon, Thermopile, Salamis și Platea vestiră lumii prăbușirea imperiului medo-persic.

Alexandru Macedon, — animalul cutezător și sprinten căruia nimic nu i-se putea împotrivi și pe care l'a văzut Daniil în vedenia sa, — pe ruinele împărăției Medo-persilor a ridicat imperiul macedonelin. Plecând din apus a cucerit aproape întreagă Asia împreunând răsăritul cu apusul. Dar puterea elină aduce cu sine și cultura și arta acestui popor cuceritor. Lumea întreagă începu a vorbi elinește și își astâmpăra setea sufletului la izvoarele științei și artei eline. Ca un fulger năpraznic moartea timpurie înfrânse pe Alexandru și sfâșie împărăția lui.

Se împărțiră pe ea patru generali, dinre cari Ptolomeu, fiul lui Lagus luă în stăpânire Egiptul și Seleucus stăpânește Syriia. Ptolomeu ocupând Ierusalimul duce în prisoare o mulțime de jidovi și-i așază în Alexandria, iar Seleucus Nicanor îi colonizează în Antiochia, pe când nepotul său Antiochus îi răspândește aproape în toate orașele Asiei. Ptolomeu Philadelphul trimite ajutoare și daruri pentru biserica din Ierusalim, iar arhiereul Eleazar alege din fiecare trib câte 6 bărbați și îi trimite în Alexandria, în apropierea căreia

acești 72 învățați, la dorința și cu cheltuiala regelui, au tradus pe grecește Biblia, care sub numele: „Septuaginta“ se răspândește în lumea întreagă. Astfel întreagă lumea cuită de pe aceea vreme, vorbind aceeași limbă, citea Biblia, și pretutindenea asculta cuvântul D-lui din gura jidovilor răspândiți în Syria, Babilonia, Egipt, Grecia, ba chiar și în India.

Dar nu era încă destul. Grecii au adus cultura și limba universală. Vine monstrul lui Daniil (2, 40) imperiul roman, a cărui chemare fu să aducă organizația juridică politică și socială. Unitatea politică a lumii — condiție indispensabilă pentru răspândirea unei idei — o realizează poporul, a cărui menire o cântă cu mândrie poetul: „In regere imperio populos, Romane, momento.“ Roma a îmbrățișat toate popoarele, le-a supus și le-a organizat împreunând răsăritul cu apusul îndepărtat. Jidovii se răspândiră și ei în întreg imperiul roman; în Roma chiar se înmulțiră așa de tare încât dădeau de gândit oficialității. „N'ai afla nici un loc pe lume — zice Strabo — unde să nu fi străbătut acest popor, și unde să nu fi introdus modul de viață și legile sale la nenumărate popoare“.

Așa s'a răspândit idea mesiană cu poporul ales printre toate popoarele apusului și a răsăritului. Așa a devenit Mesia prorocilor: doritul tuturor popoarelor și nădejdea neamurilor. Întreg orientul dinspre apus aștepta mântuirea; iar apusul: Britania, Gallia, Italia, Roma, privea spre răsărit. „Mulți credeau — zice Tacit — că după cărțile vechi ale popilor chiar pe timpul acesta se va ridica răsăritul și fii ludei vor ajunge la stăpânire“ (Hist. l. v. 13). Acelaș lucru îl afirmă Suetonius și Iosephus Flavius, care zice, că „în cărțile vechi, pe cari ei le numesc sfinte, a fost spus clar, că pe vremea aceasta se va scula un om din Iuda și va lua domnia lumii întregi.“ (De Bello Jud. 6.)

Nu este popor, care să nu l fi așteptat: răsăritul dinspre apus, apusul dinspre răsărit, iar între apus și răsărit Iudea aștepta acasă să răsără „strălucirea luminii răsăritului, înaintea căreia amuțesc regii și căreia se închină popoarele, nădejdea tuturor neamurilor.“ Acesta va întemeia împărăția lui D-zeu pe pământ, care împărăție însă nu va fi ca cele din lumea aceasta, căci „nu va mai fi — zice Cicero — o lege în Roma și alta în Atena; o lege azi și alta mâine, ci pe toate popoarele din toate timpurile le va stăpâni o lege vecinică și nemuritoare; unul și acelaș D-zeu va fi învățătorul și stăpânul tuturor.“ (De Rep. l. II.).

„Iară dacă a venit plinirea vremii“ — în zilele marelui Împărat August când îrod stăpâna în Iudea, „Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi și am văzut mărirea lui, ca mărirea unuia născut dela Tatăl, plin de dar și de adevăr; „căci „a trimis D-zeu pe Fiul său cel născut din muiere, carele s'a făcut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenirea fiască.“ Dr. N. Flueraș.

Cuvântul Papii

către tinerimea catolică din lume.

In zilele de 15-20 Septembrie Asociația internațională a tinerimii catolice și-a ținut la Roma al IV-lea Congres internațional, la care a luat parte tinerimea alor 26 de națiuni în număr total de 4000 de reprezentanți. Afară de tinerimea Italiei a mai fost reprezentată tinerimea următoarelor țări: Franța (800 de tineri), Belgia (400), Olanda, Germania (200), Danemarca, Polonia (30), Lituania, Letonia, Estonia, Cehoslovacia (280), Ungaria (300), Austria (200), Elveția, Jugoslavia (200), Malta, Spania (300) Portugalia, Brazilia, Uruguay, Argentina, Chili, Mexicul, Statele-Unite ale Americii (400), Canada, Cina. A fost o privesc grandioasă, să vezi adunați la Roma, centrul lumii, tinerele vlăstare alor 26 de națiuni, privesc de cari singură Biserica catolică, cea adevărată alui Hristos, e în stare să arate. Seara, în ziua de 19 IX Papa a primit aceasta tinerime în audiență vorbindu-i improvizat și franțuzeste așa de intim și călduros, cum vorbește tatăl fiilor săi.

Tinerime catolică din România tu când te vei trezi?

Cuvântarea Papii Piu XI.

Plăcerea Papei pentru pelerinajul internațional al Tinerimii catolice din lume.

Iată, mulți iubii fii, o privesc foarte plăcută, o privesc unică în felul ei. Negreșit, Noi am văzut în acest an multe privesc mărețe. Dar niciodată n'am avut sub ochi o adunare care să fi meritat în așa mare măsură deosebita Noastră atenție. Mulțumim bunului Dumnezeu pentru aceasta grație și bucurie mare între toate binefacerile, de cari Ne-a împărțit așa de îmbelșugat în acest an! Mulțumim tuturor acelor, cari au știut să organizeze așa de bine și să conducă așa de reușit acest „pelerinaj”. Dar acesta nici nu e un pelerinaj pe care Noi îl îmbrățișăm cu privirea; ci este o grupă întreagă de admirabile pelerinaje, cari nu ușor vor putea fi întrecute. Câte națiuni, câte limbi deosebite de pe întreg rotogolul pământului, sunt reprezentate înaintea Noastră prin tot ce au ele mai frumos, mai scump, mai bogat în promisiuni! Cuvântul nu e în stare să exprime ceea ce inima noastră simte acum.

Iubii fii, Noi vă trecem în revistă într'un mod grăbit, fără îndoială; așa cum pretinde numărul vostru, dar cu toate acestea Noi v'am văzut de totul aproape am pus mâna Noastră în mâna fiecarei din voi; fiecare a putut ceti în ochii noștri ceea ce voiam să-i spunem. La ce să mai adăugăm cuvinte la acest laic dialog, ce s'a produs între noi, într'un moment atât de mângâitor pentru inima Noastră?

Tinerimea e ceva sacru.

Totuş, doriam încă mult, să mă mai întreţin cu voi. Dragi prieteni, cine nu va dori aceasta, când însuş D. N. Isus Hristos, divinul nostru învăţător, a făcut din aceasta tinerime, atât de profanată la toate popoarele păgâne, un ceva sacru, — când El atât prin exemplul său, cât și cu vorba sa, ba chiar prin amenințările sale, Ne recomandă cu atâta tărie să iubim tot ce este în voi puritate și bogăție spirituală? Vremea trece, ce-i drept, și, ori cât Ne-ar dura despărțirea de voi discrețiunea se impune. Dar voi așteptați din gura mea o vorbă, care să o predați fraților voștri, cu atât mai vârtos, că voi sunteți delegați măreței armate a Tinerimii catolice, a cărei milioane de membri, respirați pe întreaga suprafață a pământului, se ivesc din dărătul vostru, ca o superbă viziune de frumusețe, grație, forță, evlavie, dragoste, curățenie, credință. Ce să vă spun dară pentru camarazii voștri cari n'au putut fi aici defăță și cari V'au însoțit numai cu spiritul și cu dorul. Vă voi spune două vorbe sugerate prin însăș prezența voastră.

Scopul acestui pelerinaj e: a vedea în însuși centrul său de migrație adevărată Internațională.

Voi sunteți aici ca reprezentanți ai Internaționalei Tinerimii catolice din lume. Ei bine, iubii fii, gândiți-vă la o altă Internațională, din care voi nu formați decât o fracțiune, dar o strălucită fracțiune: *Biserica*, aceasta sfântă, venerabilă, neîntrecută Mamă a sufletelor, a oamenilor, a veacurilor.

Expoziția misionară dela Roma face să strălucească universalitatea Bisericii.

Iată adevărata Internațională, care de fapt cuprinde întreaga lume, deoarece aceasta Mamă a noastră a străbătut cu credința și dragostea ei chiar și acolo, unde s'a oprit orice civilizație, unde n'a putut încă străbate nici artele, nici comerțul, nici industria, nici știința. Expoziția Noastră misionară, care ați vizitat-o, ori o veți vizita-o de sigur, este meritul Ei, chiar și după ce ați văzut incomparabilele basilici și Catacombele, — expoziția misionară vă spune, cât de departe a pătruns aceasta divină Internațională a Bisericii catolice. Și voi ați venit aici ca s'o vedeți chiar în centrul ei, s'o puteți îmbrățișa cu o singură privire și să gustați frumusețea ei și să vă adăugați chiar pe voi însăși prin prezența voastră, acestei grandioase și formidabile privesc. Iată deci, marea, dumnezeiască Internațională, precum o cântați voi, cum o mărturisii voi în Credeți zicând: „*Cred într'una, sfântă, catolică, și apostolică Biserică*”. Iată-a sub ochii voștri, una și universală!

Unitatea și universalitatea Bisericii! Nici odată nu s'a arătat așa vădit; se arată zi de zi prin multe fapte, mai ales în acest an sfânt, și cu câtă splen-

doare! Universalitatea sunteți înșiși voi, cari de-a voastră parte contribuiți ca ea să strălucească.

Anul jubilar proclamă sfințenia Bisericii.

Iată *sfânta* Biserică! Ce v'a adus pe voi la Roma? Intențiunea de-a vă sfinți. „Acesta e Anul sfânt, chemarea la rugăciune, adresală întregii lumi catolice; veniți de vă adăpați din tezaurii sfințeniei! Veniți de vă îmbogățiți sufletele voastre cu bogățiile jubileului!”

Iar lumea catolică, ca prin ntr'un instinct al sfințeniei, a înțeles invitarea Mamei, și-a venit! Și Mama-i așteptă: ea le-a pregătit nu numai tezauri de fertare, de rugăciune și de haruri, ci și-o înaltă lecție de sfințenie, care-i place foarte Ei, care e marea Stăpână, *marea formatoare a sfinților*; iată în această neasemănată serie de beatificări și de canonizări o adevărată expoziție a sfințeniei, potrivită tuturor condițiilor de viață, tuturor gusturilor, tuturor dispozițiilor sufletești, produse de grație.

În Roma totul amintește origine apostolică.

Și o mai vedeți încă, cu proprii voștri ochi, împodobită cu o altă notă distinctivă, cu carea marele Autor divin a voit să îmbogățească Biserica sa, notă, de pe care oricine poate să recunoască, *în ori care moment*, ca de pe un bilet de identitate, adevărată Biserică a lui Isus, unica Biserică dumnezească; voi ați găsit aceste dovezi, aceste mărturii în toate pietrele Romei. Căci în aceasta Romă sfântă, în aceasta Romă eternă și pietrele grăiesc, și pietrele strigă. Le auziți proclamând îndeosebi apostolicitatea acestei dumnezești Internaționale. Celce e de prezent ultimul urmaș al lui Petru — nu însă numai după timp — vă vorbește în acest moment tocmai ca și cum a vorbit însuș Petru sub aceste basilici, în aceste Catacombe, pentru că papa cel viu, ori ce nume ar avea și ori în care moment și-ar deprinde slujba, va fi în todeauna cel mai recent inel al acestui lanț, de aur, prin care e legată Biserica romană, și prin ea toate acele biserici a căror Mamă e, cu apostolii, cu Petru, „*piatra de temelie*” și prin trântul cu Insuș Intemeietorul Ei divin. Considerație plină de o exuberantă bucurie! Această Biserică ce-o vedem Noi, în care trăim Noi, această Biserică de prezintă atât de mare, atunci însă atât de mică, este *identice-aceeaș persoană mistică, care a vorbit cu sf. Petru, cu Hristos!*

Datoria membrilor Tinerimei catolice.

A se sfinți în școala Bisericii:

Iată, iubiți fii, Internaționala în care vă aflați și prin voi întreaga Internaționala Tinerimii. Aceasta observație, credem Noi, vă va fi spre mare încurajare, căci ea vă înfățișează în toată frumusețea lui, în toată importanța lui, în toată mărimea, locul ce-l ocupați

voi în Biserică, și astfel vă va fi ușor de-a trage acum, înșivă, toate concluziile firești ce se desprind din acest ansamblu de fapte ce Noi abia că le-am schițat.

Prin a fi uniți, sfinți, catolici, universali.

Una, sfântă..., Iată chemarea ce vi-o adresează Biserica și care corespunde naturii ei, locului vostru în sânul ei: *fii uniți, fii sfinți! Catolică...* Ea e universală; fiiți și voi *catolici, universali*. Continuați a umplea pământul cu numărul vostru tot mai mare! Când un număr devine multiplicatorul unei realități așa prețioase cum e Tinerimea catolică, el îmbracă o importanță deosebită; devine obiectul celor mai mari dorinți, devine a poezie epică și numărul vostru, prea-iubiți fii, vorbește inimii Noastre, mai mult ca inteligenței Noastre, prin limbajul cel mai poetic!

Ascultând de urmașii Apostolilor.

Ea e *apostolică*, apostolică Internaționala din care faceți parte; *Ea a vorbit cu Apostolii, cu divinul Intemeietor*. Ea a scos din însuș izvorul divin cuvintele, ideile, directivele, ce le dă mereu omenirii rescumpărate; deci Biserica e pe care trebuie s'o ascultăm, Biserica e căreia trebuie să ne supunem, capul Ei e către care trebuie să ne întoarcem — din ori care parte a lumii am fi, în toate împrejurările vieții, — pentru a fi siguri că n'am greșit calea și că suntem pe calea cea dreaptă!

Pelerinajul vostru atât de pios la Roma, academia voastră poliglotă (Matineul poliglot ținut în fața Papii) așa de mult grăitoare, împărtășirea voastră generală de azi dimineață, vizita voastră atât de caldă de azi seară la Părintele vostru comun, ne spun, ne proclamă, ce bine înțelegeți și simțiți voi tot ce v'am spus!

A se consacra acțiunii catolice!

Dar voi ați făcut ceva mai mult, o știm prea bine, căci voi ați dat ascultare unui alt apel al Bisericii: pe toți îi-i chiamă ea la ascultare și supunere cuvântului Ei și legilor ei. Dela voi, Tinerime catolică, cere ceva mai înalt și mai ales, și voi ați înțeles. Ea va cerut, va cerut vouă, ajutorul, colaborarea la apostolatul propriu zis. Aceasta nu e nici o noutate: aceasta e primirea unei datorii ce-o predicau deja apostolii. Minunată întâlnire a epocii noastre cu primii ani ai Bisericii! Chemarea ce-o îndreptăm Noi către laicii Bisericii, să ne dea concursul lor, corespunde, întru toate celor scrise de sf. Pavel, când a recomandat el pe *împreună-lucrătorii săi în apostolat*. Pentru că nu e posibil să nu înțelegem de ce împreună-lucrători e vorba: aceștia nu erau preoți, nu, ci erau temei. Iată deci colaborarea laică în apostolat, colaborare care încă e un apostolat și care e substanța cea mai reală, cea mai sfântă și cea mai temeinică a *Acțiunii catolice*, căreia v'ați consfinții și voi iubiți și generoși fii, după ce v'ați format caracterul în școlile Bisericii.

Prin apostolatul rugăciunii.

Apostolatul vostru trebuie să fie mai înainte de toate un apostolat de rugăciune. Căci pe terenul pe care înaintași nimic nu puteți face fără de ajutorul lui Dumnezeu, și acest har vine prin rugăciune. Isus a zis: „*Fără mine nimic nu puteți face*” El n'a zis, cum notează în Comentariile sale unul dintre marii noștri predecesori — fără mine veți putea face puțin. El a zis: *Fără mine nu veți putea face nimic, nihil!* Nimic, absolut nimic! Apostolatul rugăciunii va fi pentru voi hrana acestei vieți de pietate, care e sufletul sufletului și fără de care vă va fi imposibil să vă păstrați cea mai mare frumusețe a sufletelor voastre: curățenia vieții.

Prin propaganda ideilor bune și prin opere de caritate, pentru cari o pregătire e indispensabilă.

Apostolatului rugăciunii trebuie să-i-se unească apostolatul cuvântului, propaganda, — cuvânt care sună așa de dulce pe buzele voastre, care e așa de convingător și irestibil, când îl pronunțați cu grația caracteristică etății voastre, cu gingășia inimii voastre, cu vivacitatea spontană a spiritului vostru. Apostolatul eficace al faptelor, al operelor, al carității individuale, casnice, sociale, universale, — al carității ce nu cunoaște margini, ce se arată în devotament, sub toate formele, mai ales prin cel al claselor mai favorizate față de acele, cari au mai mare nevoie de ajutor întru ridicarea lor.

Dar, iubii mei fii, voi ați înțeles deja cu ințelea spiritului vostru, că nu vă puteți da unei propagande de idei, nu vă puteți ocupa cu succes sigur de opere, mai ales opere sociale, economice, de cultură intelectuală, de moralizare, ba nici de catehizare, fără o temeinică pregătire a minții și-a inimii, fără o pregătire chiar tehnică. Iată un teren foarte vast, în mod necesar fecund și plin de bucurie, ce se deschide acțiunii catolice.

Prin pilda vieții întregi.

În afârșit, marele apostolat al vieții voastre, viață expusă mereu vederii tuturor, fără arătare ostentativă, dar tot atunci neînfricoșată, în fața tuturor cari văd viața voastră catolică, simplă, solidă, generoasă și deschis-catolică. Poate fi un apostolat mai plin de roade, decât acela, despre care vorbește episcopul și martirul sf. Ciprian prigonitorilor de pe vremea sa zicând: „*Non multa loquimur, sed vivimus*”. Nu vorbim multe, dar trăim, facem. N'avem vreme să vorbim: *facem*, trăim, și iată cum trăim. Pilda vieții! Acesta e apostolatul vostru de toate zilele. Vă felicităm și simțim și Noi o anumită mândrie!

Poate face tinerimea catolică politică?

Politica? Noi știm, că sufletele voastre tinere, spirite, cum sunt ale voashe, deschise pentru toate

felurile de inițiative, nu pot să rămână indiferente față de acest subiect. N'avem intenția însă să-l dezvoltăm pe larg. Grație Congresului vostru, grație d.-lui Hoyois, care a prezentat un raport atât de excelent despre „Tinerimea catolică și politica”, două vorbe vor ajunge. Acel raport se'ncheiea rezumând directivele ce le dădusem Noi înșine, nu de mulți, Tinerimei catolice italiene. Ei bine, iubii fii, Noi n'avem nimic de schimbat în acele directive, nici de adaos, nici de scăzut. Nu Ne rămâne decât să vă îndrumăm la cea ce ați auzit, și a vă ruga să reflectați cu luare aminte asupra acelor, pentru ca să știți exact de ce vă ținea în aceasta materie, atât de importantă și de grea, care, evident, nu poate să vă desintereseze.

A-și apăra religionea, nu înseamnă a face politică.

Trebuie să vă feriți de o confuzie posibilă și ușoară. Sunt momente, când Noi, episcopii și clerul apărem ca și când am face politică. Dar noi nu ne ocupăm decât cu religionea, cu apărarea religiei și a intereselor ei nu ne luptăm decât pentru libertatea religioasă, pentru sfințenia familiei, pentru sfințenia școlii, pentru sfințirea zilelor D-ului. Aceasta nu înseamnă a face politică; aceasta n'o putem crede și nici nu o vom crede niciodată. Politica e care a atacat religia, a atacat altarul. Noi apărăm numai altarul. Acesta e rolul nostru, de a apăra religia, conștii nștele, sfințenia sacramentelor, aceasta ni a încredințat o Dumnezeu Nouă, episcopatului, clerului, laicilor, colaboratorilor Apostolilor și mai presus de toate colaboratorilor calificați cum sunteți voi, iubită Tinerime catolică, oricărei națiuni a-ți aparținea, din oricare parte a lumii ați fi...

Nu rămâne decât să vă dăm binecuvântarea, carea-ți venit să o primiți aici, în aceasta casă, ca o recompensă ce o poate da tatăl fiilor săi. Vă dăm aceasta binecuvântare, ca să fecondeze sfințele deprinderi prin cari v'ați îmbogățit sufletele cu tezauri cerești. Vi-o mai dăm ca să replătim toate acele rugăciuni ce le-ați făcut pentru Părintele comun azi dimineață, în cea sfântă împărtășanie, care v'a unit pe toți în jurul Mesei sfinte, în îmbrățișarea Iemei lui Isus. Vi-o dăm însăfârșit pentru ca Ea să se coboare asupra acelor, pe cari i-i iubii, cari sunt aici sau acasă la voi, după dorința inimii voastre; să se coboare asupra Tinerimei catolice din toate țările, și în special asupra îndrumătorilor și-a duhovnicilor voștri, apoi asupra prietenilor voștri, asupra familiilor cărora aparțineți, asupra părinților și a rudeniilor voastre, asupra caselor voastre, asupra patriilor voastre, asupra tuturor împreună și-asupra fiecăreia în parte. Iar binecuvântarea ce se coboară acum asupra voastră să rămână în vece și să vă însoțească pretutundenea, iubii mei fii.)

trad. P. T.

) După „La documentation catholique” No. 307.

Scoala neutră și școala confesională.

În toate țările culte, unde guvernele au început a face politică școlară anticreștină, tinzând la eliminarea studiului religiunii confesionale din școală, s'au făcut organizații pentru salvarea școlii confesionale. Cele mai perfecte organizații de acest fel le are Germania, Franța, Belgia, Italia, Olanda și Austria.

Asociația școlară austriacă, numită „Schulverein” a ținut de curând (în Noemvrie) o „săptămână a școlii” la care a invitat conferențieri între alții pe fostul cancelar al Germaniei Marx, un fervent catolic și pe celebrul pedagog olandez Dr Verhoeven, președintele Asociației școlare a catolicilor din Olanda.

Dr Verhoeven într'o magistrală conferință a arătat deosebirea esențială dintre școala neutră, aconfesională sau de stat, și între școala confesională creștină catolică, pentru a cărei înființare pe toată linia stăruie oratorul. Traducem aici părțile esențiale ale discursului dr-lui Verhoeven.

Dificultățile catihetului.

„Nu e ușor” — zice oratorul — să fi azi un catolic exemplar; să rezisti o viață întreagă diavolului, lumii, trupului, cu trudă și oboseală, nefericirilor și boalelor, amărăciunii și multelor deziluzii ce ne ajung: să rezisti moleșelii trupului, închipuirilor fanatezei, patimilor trupesti, trufiei, respectului omenesc, seducerilor teatrului, și ale cinematografului; ispitelor prin cari te cheamă cafenelele, crășmele, saloanele de bal, locurile de întâlnire, străzile, piețele marilor orașe; să rezisti materialismului feroce și depravării moravurilor.

Cum se vor putea forma caractere atât de eroice, capabile a repurta biruințe într'o luptă atât de aspră și atât de înverșunată, numai cu două ore de religie la săptămână, cu nici o zi de exerciții spirituale, în școli de altfel lipsite de orice spirit religios?

Presupunând chiar, că profesorul de religie nu e îngrămădit cu alte ocupații, că știe să se facă respectat, că știe ținea disciplină 'ntre băieți, că e un pedagog priceput și nu lipsește nici odată dela datoria sa, rămâne totuși adevărat, că mulți copii sunt neatenți, alții netaleantați, alții absentează des. De multe ori o singură convorbire cu alți copii sau adulți, distruge într'un moment ce-a zidit catihetul în multe ore și cu multă oboseală. Părinții încă nu prea pot suplini neajunsurile. Ei au prea puțină vreme, prea puțină voce, prea puțină cunoștințe religioase. Câți au măcar cunoștințele necesare pentru a putea da catihetului ajutorul cuvenit, pentruca să poată da elevului explicațiile de lipsă asupra învățăturilor ce nici ei nu le-au prea înțeles, să poată rezolva dubiile cele obvin, să poată corege greșeli ce li se arată? Chiar și acei părinți cari ar avea cunoștințele nece-

sare și spirit adevărat creștinesc, sunt împiedecați de deraveri să dea copiilor instrucția religioasă cuvenită.

Considerând toate acestea nu va fi nimeni care să zică, că două ore de religie la săptămână sunt de-ajuns.

Nu există învățământ neutru.

Când instrucția materiilor profane e interconfesională, neutră, areligioasă, și școala are acelaș caracter; două ore de religie alătura de 24 fără de religie, nu fac școala interconfesională, neutră, areligioasă creștină-catolică.

Propunerea materiilor profane în spirit religios reclamă profesori creștini-catolici foarte abili, un mediu școlar creștin-catolic, cărți și mijloace de învățământ creștine-catolice, programă de studii compusă în spirit creștin-catolic. Instrucția religioasă și cea profană sunt două elemente inseparabile, cași oxigenul și hidrogenul în apă

Nu e posibilă o predare neutră a materiilor profane.

Ori cât ar încerca cineva să scoată din învățământ tot ce amintește de Dumnezeu și religie, în lecturi, deprinderi în scris și conversații, în cant, în manuale de științele naturale, de geografie, istorie, etc., nu va reuși. Va reuși însă să introducă în acelea elemente de ateism sau curat protivnicele religiunii.

Nu poate fi neutru nici profesorul. Ochiul copilului e ager; el observă pe dascăl în școală și afară; în câteva zile copilul va ști să supună părinților săi dacă măestrul său e catolic, protestant, socialist, ori comunist. Cu cât măestrul e mai capabil, cu atâta influențează mai mult pe elevi.

Afară deci cu teoria despre școala neutră și interconfesională: Numai școala confesională ne poate mântui credința.

Școala confesională se prezintă deja și prin exteriorul ei ca atare: o cruce, o statuie a Fecioarei sau a sfântului patron, o inscripție, o aforismă, vestesc trecătorilor eă în casa aceea se respiră acelaș aer ca în biserică, ca în o familie creștină-catolică. Pe coridoare, în sale, aceleași semne ale religiunii trebuie să imprime mediului caracterul religios. Școala curat confesională ferește pe copii de contraste, de ocările copiilor de alte confesiuni și în urmăre de o luptă precece pentru care ei încă nu sunt pregătiți.

Învățătorul confesional e insuflețit pentru misiunea sa, el simte sfârșenia și răspunderea apostolatului său; el găsește mii de ocaziuni să verse în inimile fragede ale ascultătorilor săi știința despre Dumnezeu cu știința despre creaturi; legea binelui cu faptele istoriei; viața lui e în conformitate cu principiile lui; exemplul său încă e școală.

Predarea confesională a materiilor.

În școala confesională cărțile nutresc închipuirea copilului cu imagini cerești, cu exemple vii de

virtuți, cu încredere în bunătatea lui Dumnezeu: arme foarte tari în lupta vieții.

Cu ocazia scrisului se imprimă în suflet axiome cari servesc copilului ca norme de viață.

Exercițiile de cant îi oferă tot ce-au produs mai sublim gențile muzicale ale creștinismului. Amintirea unui cântec din copilărie a reînviat suflete omorite de vișiu și scufundate în mocirla corupției.

Geografia nu trece cu vederea locurile sfințite prin viața Mântuitorului, cu sângele martirilor religioși; face cunoscute sanctuarele, catedralele, institutele de pietate fondate de înaintași și venerate de credincioși.

Istoria nu relatează persoanele cari au adus țării adevărata religie și cu ea adevărata cultură. Ea deosebește adevărata reformă de cea falsă; apreciază persoanele și faptele după principiile moralei creștine; împrăștie calumniile cu cari e acoperită pe nedreptul Biserica; pune în evidență binefacerile nenumărate ce le-a dat Biserica societății omenesci; învață să cunoști și să admiri în cursul faptelor istoriei Proviđența divină.

Științele naturale, propuse în spirit creștinesc, descoper copiii mărețiile naturii, puterea și înțelepciunea Creatorului, fără să tulbure mințile cu noțiuni și teorii periculoase nevinovăției lor. Frumsețile naturii reoglindesc frumsețile lui Dumnezeu, o rază ce încântă pe îngeri și sfinți în cer.

Chiar și materii curat manuale, ca desemnul și lucrul manual la copile, pot fi întrebuițate spre scop religios.

Aceste puține indicații arată de-ajuns imensa deosebire între învățământul neutru și cel confesional în materii profane.

Părinții catolici nu-și vor despoia proprii lor fii de un așa prețios tezaur de cunoștințe și impresii, care va da lumină și tărie vieții lor creștinești în anii maturi ai vieții.

trad. P. T.

Figuri de Conversii.

Mărturisirile lui I. Joergensen.

Trad. de Ioan Fântânar teolog c. III.
(Urmare din No. 23)

Copilăria. Casa părintească.¹⁾

Amintirile din copilărie, spre părerea noastră de rău, sunt prea scurte. Am dori ca această mână, care știe să exprime, așa de gingaș, senzațiunile fine și efemere cari însoțesc deșteptarea sufletului; tineresc, să consacre mai multe pagini casei părintești și primilor săi ani.

Svendborg este un orașel din Fionia, pe malul mării, încunjurat de ape și păduri. Tata și unchiul lui Ioan Joergensen erau marinari, căpitanul, oameni onești, cari nu pronunță niciodată o vorbă riscată. Casa, cu

mama, care părea mâna Provedinței și cu surorile, cu cari se jucă, casa confortabilă, simplă și curată, liniștită și dulce, era un adevărat cămin. Crăciunul rezumă toată plăcerile ei și tot ce o făcea atrăgătoare.

„Ah! Crăciunul în Danemarca! Crăciun în Svendborg! Ah! Crăciunul în casa copilăriei mele! Dulcele soare de iarnă din Italia îmi luminează hârtia, pe care scriu aceste rânduri și clopotele Crăciunului catolic resună așa de vesel și parcă din Paradis, cași cum le-ar trage clopotarul Flint din Svendborg. Mă aflu într'un oraș de veche artă și cultură, între Florența și Roma, în mijlocul munților albaștri. Dar dacă aș putea dintr'o dată să trec prin tavanul casei, în care mă luminez cu un capăt de luminare de Crăciun, fixată pe o cutle de chibrituri și mă culc în mansarda, fereastră careia e acoperită cu multe floricele de ghiață, încât ar trebui să suflu pe sticlă, dacă aș vrea să arunc o privire în depărtare și să privesc Svendborgul sub zăpadă, țara mea de sub albul repezii, cu păduri negre, sub luna unei nopți de iarnă . . .”

De trei ori pe zi, clopotele dela Notre-Dame sunau, de-asupra casei Joergensenilor și, Duminică după masă, treceau oamenii înaltea ferestrelor lor, mergând, ori venind dela biserică.

„Aveam, zice Ioan Joergensen, la Notre-Dame, pe pastorul Prin, care locuiește la capătul străzii în frumoasa sa casă parohială, vopsită cu galben și acoperită cu roze. La Sf. Nicolae aveam pe pastorul Warburg, despre care zicea lumea că predică în așa fel, că pătrunde înimile și că copiii cei răi îl urmăresc pe stradă, deoarece e lung și subțire și pantalonii din jos erau mereu plini de noroai. Odinioară, Svendborgul avea vechea și buna sa religie, a oamenilor de mare, care consistă în a fi cinstit, onorabil, de a crede în Domnul, de a merge la biserică pentru solemnități și de a se împărtăși odată pe an împreună cu mama. Când tata și mama soseau dela împărtășania lor anuală, după ce au trecut pragul, bucurăși rămăneau un moment nemișcați, unul în fața celuilalt; mama luă pe tată de după gât și-l îmbrățișă: „Pentru fericirea și binecuvântarea noastră, tăticele!” Șoful aruncă o privire spre poarta dinspre stradă . . . dacă nu-i văzuse cineva . . . ?

Căci erau timizi bătrânii lupi dogoriți de mare. Ei erau sentimentali, dar nu se arătau; aveau religie, dar nu țineau cuvințios să vorbească despre ea”.

Intr'aceste, în această liniștită atmosferă a unui orizont strâmt, copilul, într'o zi are puternica senzațiune a prezenței divine, în contact personal cu sufletul său; și puterea acestei senzațiuni este așa de mare, încât după mulți ani, gândindu se la ea, îl face s'o simtă.

Camera, în care se află, e rece; învățând lecția, ochii lui adesea țărăsesc cartea, pentru a privi grădina tristă, unde în umbra care se coboară, se înșiruesc arbori tristi și goi. Apoi este cuprins de o frică desolată, fără speranță: frica existenței. E cuprins de de idela că lumea aceasta nu este un joc, ci e hotărâtoare; că singur

¹⁾ Subtitlurile sunt ale d-lui Conssange.

D-zeu e care o guvernează; că după ei nu mai este apelată; că după El nu este decât vidul și neantul...

Iată prima etapă a convertirii lui Ioan Joergensen. Două lucruri îl atrag mai ales pe micul Ioan: ideile revoluționare și supranaturalul; aceste preocupări tradează o natură religioasă, care nu și-a găsit încă drumul Viața pe care o visează e mereu în afară de legi. „Citisem pe Manfred, scrie el, și acolo văzui viitorul meu“. În politică și în cele sociale este cu revoluționarii, cu nihilisții. Asasinii lui Alexandru II sunt eroii săi favoriți. El întemeiază o societate, un club, pentru stărpirea tiraniei. Ea n'avea decât șase membri, spre fericirea tiranilor din Svendborg.. Tablourile zugrăvite despre întrunirile conjurațiilor sunt de un umor excelent. Ura lui împotriva societății crește și se precizează, când este trimis la școala de latinească din Copenhaga și când suferă nu numai din cauza depărtării de casa părintească, ci și din pricina disprețului camarazilor săi, cari îl găsesc urt și bolnăvicios. Invoacă contra lor mâna unui zeu răzbunător și distrugător, pe care l-a cunoscut din cărțile de teosofie, din cari se nutrește. O nouă broșură „Teosofie esoterică și eclectică“ i-a permis să adâncească misterele „Kabbalei“ și ale magiei și înfișat în ale destinului, își dă el însuși numele de „mistagog“.

Astronomia îl seduce asemenea și mai târziu, în orele patetice, vesele și dureroase, de câte ori nu privește el stelele, numindu-le cu numele lor, ca pe niște prieteni, ale căror dulci raze au luminat toate momentele existenței sale?! Voește să știe *ce este viața, ade-vărată viață* și moartea. „Dacă moartea n'ar fi sorie în jurnalul său, viața ar fi cu totul insuportabilă. Moartea este marele semn al întrebării, care mă ținea treaz, în picioare.“ Cerește aceleași lucruri, cași copilul Goethe; Faust îl pasionează și pe el. Grație teosofiei sale esoterice înțelege anumite lucruri, pe cari alți cetitori nu le-au înțeles de loc; își închipuește că este un nou *doctor Fausti*, în mica sa cameră din Copenhaga, fereastra căreia dădea asupra coperișelor. Goethe îl preocupă fără încetare până în ziua, când în 1913, scrie curioasa și interesanta sa lucrare: *Cartea lui Goethe*. El inclină atât spre Prometeul cel revoltat, cât și spre Goethe, cercetătorul armoniei și al feteirii.

Anii de studiu. Radicalism și anarhie.

Incepe descrierea vieții de student sub simbolul „*Steaua roșie*“ (L'Étoile rouge). Urmează cursurile lui Hoeffding. Citește apoi pe Taine, Renan și Zola despre care declară, în jurnalul său, că nu este imoral, pentru că, zice el, nu zugrăvește viața cu aprobare. Descopere pe Ibsen, Strindberg, Brandes. În biblioteca unchiului său profesor la liceul modern, care îl provăzu cu cărți în Svendborg, nu prea găsea literatură mai recentă; își însușise totuși superficial numele „*acestui Ibsen*“, „*acestui Brandes*“, „*acestui Zola*“. Ceeace scriau aceștia el auzise la ei acasă că nu prea are mare valoare. Ibsen publicase la început opere de mare merit, dar

„Nora aceasta, sau oricum s'ar numi, care părăsește pe soțul ei!“ Aceasta era pe la 1884 și anii următori, când tinerețea saluta pe Strindberg, Ibsen, Brandes, ca pe emancipatori. El fură încunjuțați de aureola de martir, până ce unul dintr'ânșii, George Brandes, devine dictatorul, care exercită tirania și asupra discipolilor săi și asupra întregii lumi gânditoare din Scandinavia.

„*Glasurile lui Titan*“ (Les Voix du Titan) „*Sângele lui Titan*“ (Le Sang du Titan). Astăzi Joergensen surâde de ambițiunile și de pesimismul său de atunci. Pe amicul său, Larsen, care avea ca și dânsul păreri anarhiste, cu toate că făcea studii de teologie pentru a se face pastor (preot protestant), îl numește „*condamnatul*“ său.

Se ocupă succesiv, ori paralel și cu filosofie, lingvistică, zoologie; lecturile și le făcea fără nici un plan și i erau sugerate de aspirații foarte diverse. Credea, fără îndolală, că el cercetează pentru a descoperi idei; dar eu red că, fiind el mai mult o fire de artist, se adâncea, pentru a găsi senzațiuni de artă. Joergensen, al cărui caracter, până altminteri, a fi fost lipsit de statornicie, este nespun de mult influențat de autorul pe care-l citește. Dorința lui de a se bucura, impaciența sa neastâmpărată, îl aruncă în viața aceasta de boem, ră-tăcirile căreia le justifică prin principiile sale câștigate și însușite dela alții.

Tovarășul aventurilor sale este pretenul Boergen pe care-l vedem trecând în „*Cartea Drumului*“ într-o zi, când Ioan la Rothemburg, stă la o masă pe cabaret. „In abizul ochilor săi verzui, unde trăesc scânteii asemenea aceloră, cari scapără în vin, vede curgând eterna nestatorniciei a vieții, adâncă infidelitate a inimii“ In tovarășia acestuia cereacă el plăcerile, cari nu lasă în urma lor, decât praf de pe frunzele veștejite, sau mai vârtos câteva șire într'un carnet, căci el e artist și pentru poet totul e subiect de poezie.

El mai are încă trei prieteni, pe cari îi zugrăvește cu o afecțiune, ce timpul n'a șters-o înă. Aceștia sunt Viggo Stuckenberg, a cărui soție nu joacă un rol mai puțin important ca acesta în amintirile lui Joergensen, Oscar Aradsen și Sophus Clanssen. Toți trei poeți destinați a deveni celebri, având atunci aceleași idei, ca și dânsul; dar modificându-se ideile lor cu încetul și ei se depărtează tot mai mult unul de altul. Joergensen, rescrie legăturile lor cu atâtea amănunte și atât de vii, încât poți să crezi că nici un epizod al vieții sale nu l-a interesat mai mult, decât acesta; se poate adăuge, că acest epizod ne captivează mai mult, grație marelui simț psihologic, cu care-l descrie și poate, pentru că aici arată mai multă sensibilitate. Prietenii săi, dacă credem propriilor sale vorbe, mai conștiințioși, mai serioși fiind, își îndreptează mai bine lucrul lor și-și cultivă mai mult talentul lor.

Putem urmări din zi în zi curentele prin cari între anii 1884 și 1894, a trecut tinerețea intelectuală din Copenhaga; ea era intrată în literatură și în ideile eu-

ropene, căci este în aceea ce se cheamă: „perloada izraelită” prin cei doi frați Brandes. Ernest Brandes îl folosește pe Joergensen la jurnalul său „København Boers Tidende”. El este un sceptic desăvârșit, după părerea lui toate sunt permise; el nu recunoaște datorie decât în chestii de parale; dacă nu poate face față angajamentelor sale, se sinucide. Eduard, ministrul de Finanțe în cabinetul care a guvernat Danemarca în timpul războiului, este ortodoxul radical și sectar, cult, însă fără mult simț pentru poezie. În aceasta nu seamănă cu fratele său George, care simțitor față de tot ce este artă, are câte odată în talentul său seducător, un ceva liric. Este primitiv și încurajator pentru Ioan, când acesta la 1887 publică primul său volum de versuri. Apare câteodată între scriitorii tineri, unde după plecarea sa rămâne până la dimineață, povestind și bând. Mlădios, gădelitor, având câte un moment rapid de acces de superioritate sarcastică, își asigură stăpânirea asupra acestor generații prin afalbitatea-i condescendentă.

Amintirile lui Joergensen devin din ce în ce mai fanteziste; el părăsește zoologia. Dacă urma studiile, putea ajunge, cum spunea un vechiu prieten al său, un savant de prima calitate. Scrie articole la „Social Democrat”, pregătește lecțiile, ce le predă la un institut, de unde se retrage. Anarchismul îl atrage tot mai mult. Mistuește cu nesăț cărțile lui Tschernyschewski, a lui Kuropokine, a lui Bakounine și a lui Herzen. „Ura mea față de societate, scrie el, mă îndemnă să cercetez, cum s'a născut această insuportabilă instituție și citii la biblioteca Universității, luând note „Principes de Sociologie” de Spencer și operele lui Tylor, Lubbock, Morgan și Bachofen. În cursul nopților senine, când aveam mai multă nevoie de somn, citeam „Viața de boem” alui Mürger.

Reacțiunea idealistă. — „Turnul” (La Tour).

În timpul acesta lumea începea să scuture jugul lui Brandes. Mai mulți scriitori celebri s'au separat de el chiar și pe față. Se desgustase repede Joergensen de aceia, cari, găsind lumea iremediabil deșartă, volau ca s'o ia așa cum e. El nu fusese nici odată dintre fericii pesimiști, cari găsesc plăcere în viața materială, nici dintre aceia pe cari îl încântă descrierile vișului, deși în romanele sale nu se sfiște a descrie detalii murdare. A avut mereu o nemulțumire față de existență, împreună cu dorința de a pătrunde în adâncimea lucrurilor, iată toată anarhia lui; toată teosofia, care îi făceau uricioase zeflemizările aduse astronomiei de către Ernest Brandes. Scrie în jurnalul său: „Oh! tu sentiment continuu al misterului existenței, al infinitului, al minunei, tu lume. . . !” De prezent se nutrește cu Edgar Poe, Maeterlinck, Loti, Rollinat, Hoysmans, Barbey, Aurury, My, Villiers de l'Isle, Adam, Gabriel—Dante Artur Rimbaud, Jules Laforgue, de Verbaine, Rosetti. „Toți dușmanii ai vieții” zicea George Brandes.

Între acestea, Ion Joergensen se căsătorii. Are o căpătuiță singură la jurnalul lui Ernest Brandes, ceea ce

îi permite să acopere nevoile familiei. Al patrulea din volumele sale „Vara” (Saumer) semnalat și laudat printr'un articol de Georges Brandes, i-aduse succese. Tânăra familie locui, în etajul al patrulea la colțul unei străzi; apartamentul are un turnuleț și un turn, de unde titlul volumului al doilea al amintirilor sale, conținând istoria anilor petrecuți în această locuință. La poet, cunoscut de toți, se adună artiștii și scriitorii, cari nutresc aceleași aspirații; el sunt animați față de precedesorii lor de acel spirit de revoltă, de care fură cupinși și naturalisții, împotriva epigonilor romanticismului, și întemeiază o școală idealistă, care proclamă necesitatea metafiziciei. Aceasta eră la Danezi un gest ce seamănă cu cel dela „Mercure de France” și al simbolisților dela noi (la Francezi) o mișcare de idei, înrudită cu curentul ce determinase în Suedia pe Verner de Heidenstam și Oscar Levertin. Un director, Jørgensen, niște colaboratori nepățiți și cu o hârtie neachitată, tinerii scriitori lansează o revistă cu numele „Turnul”, de unde privesc ei stelele.

În 1892 apare volumul intitulat „Dispoziții” (Stemninger) în care necontenit se simte influința lui Baudelaire. Vorbind despre ochii unei femei, poetul spune că, au culoarea absintului, sau, plimbându-se la marginea unei păduri, simte ridiându-se „din mușchi, din scoarța arborilor, din frunzele tufelor, un miros de corupție, un vapor de putrejunie, un parfum de mușchi acoperit cu pământ, mucețit, cași cum ar fi un cimitir munstruos”. „Dispozițiile” fură bine primite de către public, însă destul de rău din partea vechilor săi profesori. George Brandes întrebă: „Unde va duce această dragoste pentru noapte?” Și anticipând evoluția ideilor lui Jørgensen, zicea, în legătură cu „Articolul vieții”, articol publicat în „La Tour”: „Aceasta este o carte catolică, cu atitudini alternate de delir și de călnță. Aceasta nu este o carte grecească!”

Ajungem la ceasuri triste. Lipsa și chiar miseria intrară în casa poetului, care de altfel vedea dragostea soției și a copilului său. Câteodată se ivește între ei discordie, pe lângă toată paclnța și tot devotamentul soției, care cu prevederea unei mame de familie, avea frică de orgia în cuvinte — dacă nu de cea în spirituoase — și de nopțile petrecute cu prietenii în cari se buimăcea cu discursuri și poezii, după sfatul lui Baudelaire: „Îmbățați-vă fără încetare!”

Într'o seară ajungând acasă Ioan apucă „Mărturisirile unui fiu al veacului”, care păreau că exprimă cu elocință disperarea ce-l apucase ecredința, sa în invizibil, disgustul ce-l inspira viața sa desordonată și aspirațiunea sa spre curățenie. Și el strigă ca și romanticii noștri după ce înșira sbuciumările: „Dă-ne Doamne mândsiri! Oh! Doamne, nu-ți cer altceva, decât să pot ingenunchia! Dă-mi mie o chilie, departe de străzile lunii!”

Un naufragiu moral îl amenința; catolicismul l-a mântuit. Nu este nici el, nu suntem nici noi aceia, cari

mărturisesc acest lucru. Unul din vechii săi dascăli, *Harald Hoeffding*, vorbind despre el, o afirmase aceasta înaintea noastră. Poate, acest catolicism nu-l apărea lui atunci decât religia unui amator, și atunci, poate, n'a produs încă efectele sale salutare de mai târziu din viața lui.

Dar prin glasul unui izraelit, Mogens Ballin (fiul unui industriaș danez, care se convertise, ajunge să cunoască *Biserica catolică* cu dogmele ei, cu disciplina ei și cu toate resursele cari le oferă Ea sufletelor. Acest om tânăr, remarcabil dotat, fiul unei rase de veche cultură, strălucit povestitor, artist, virindu-se, în tot ce era nou, venise la Paris cu un pictor olandez ce-l înțălni el la Bullier; în cursul acestei călătorii îi căzuse în mână: „*Urmarea lui Isus Cristos*”, care-l introduse în spiritul catolicismului. El îmbrățișă acest catolicism apoi cu toată căldura, cu tot zelul, cu pasiunea intolerantă a unei rase esențialmente religioase, a unui suflet arzător și impetuos.

Văzând pe Jørgensen într'o adâncă zăpăceală materială și morală, Mogens Ballin, îl angajă să plece în Italia și-i dădu și mijloacele. Această fu prima sa călătorie în străinătate, până când prietenii lui toți fuseseră deja în Franța, Germania și Italia. Brandes, dându-i concediu îi făcu această malțioasă reflexie: „*Iu drumul romanticilor*”, volnd să zică că pleacă spre catolicism, ca și romanticii germani.

(Va urma)

CRONICA.

— *Programul serviciilor divine la Biserica Catedrală în Sărbătorile Nașterii Domnului.*

In 24 Decembrie (Joi), Ajunul Crăciunului, la 9 oare dim. Serviciul orelor, inserat și și Liturgia Sf. Vasile cel Mare.

In noaptea Crăciunului, la oarele 12 Miezoaptierul, Litie și Utrenie.

In 25 Decembrie (Vineri) dim. la 8¹/₂ dim. Liturgie; la 9¹/₂ Liturgie Pontificală cu predică; la 11¹/₂ Liturgie; d. m. la 4 ore inserat.

In 26 Decembrie (Sâmbătă) dim. la 7 oare Utrenie și Liturgie; 9¹/₂ Liturgie și predică; la 11 oare Liturgie; d. m. la 3 oare inserat.

— *Serbarea de Crăciun a Reuniunii „Sf. Maria” din cauze neprevăzute s'a amânat pe ziua de 12 Ianuarie 1926 ora 9 seara tot în teatrul „Regina Maria”. On. public care a cumpărat bilete, este rugat să le păstreze fiind ele valabile și atunci. Ajutorarea elevilor seraci se va face după rețoarcerea lor dela vacanțe.*

— *Dorim tuturor cititorilor și abonaților noștri cele mai vesele și mai ferice sărbători de Crăciun.*

— *Dr. Iacob Radu prepozit capitular, prelat papal: Fundațiunea Episcopului Demetriu Radu. O broșură de 24 pagini, care, prelângă înșirarea sumară a multelor ajutoare bă-*

nești ce le-a dat cu inimă largă acest mare arhiereu român, cuprinde literile fondatiionale ale „Fundațiunii auxiliare Episcop Demetriu Radu” cu scop cultural. Broșura e o nouă trăsătură de penel la tabloul personalității mari a episcopului Dimitrie Radu, ce se nizește ilustrul său fiate să-l lase posterității. Car ea se comandă la Tipografia rom. Oradea. Prețul ?

TIPIC.

20 Decembrie. Duminică înaintea Nașterii; a SS.-lor Părinți, v. 3.

Sâmbătă la însurat pe 6, ale inv. 2, ale înainte serb. 2. și ale SS. Păr. 2. Mărire-Și acum. a înainte serb. Intraț. Paremii. Sthoavna învierii. Mărire-Și acum. a înainte serb. Trop. inv. Mărire: Trop. SS. Păr. Și acum. a Născ. v. 2

Duminică la Mănecat. Trop. ca Sâmbătă. Sedelnele șel. ale inv. Evangh. inv. a VI-a Catav. Nașterii. Luminaț. inv. a 6-a Mărire-Și acum. a Părinților. La Laude pe 4; ale inv. 2 și ale Părinților 2 Mărire-Și acum. Preabinecuv. Doxologia.

La S. Liturghie: Fericirile v. 3. După intraț Trop. inv. Mărire-Și acum: Condacul SS. Părinți Apostolul Duminicii înaintea Nașterii (pag. 202) Evangh. Dum. înaintea nașterii. șel.

La însurat. (21 Decembrie înainteserb. Nașterii Domnului și S. Iuliana pe 6 cu Măr. Și acum și Sthoavna înainteserb.; Trop. Martirei; Mărire-Și acum. a înainteserb

25 Decembrie Vineri. Nașterea Domnului. Crăciunul.

Joi, în 24 Decembrie Ajunul Nașterii.

Slujba orelor canonice.

*Ora I. Binecuvântare. Impărate ceresc . . . șel. Veniți . . . Ps. 5 (44 și 45) Mărire: Scrisu-s'a și acum: Ce te vom numi. apoi tot recitând cele două samoglasnice cu stihurile lor. Mărire-Și acum cântată pe v. 8; 2 Paremii cu începutul obșnuit la Apostol, și Apostol pag. 168. Evang. Mat. I, 18. (pag. 226) *Recitând*: Pașii mei . . . Sf. Dzeule 3 ori, Preasf. Treime. Tatăl nostru și după Amin. Condacul: Fecioara astăzi . . . adăugând Doamne'ndură-te de 3 ori. Pr. rug: Celace în tot timpul . . . C. Amin Creece ești mai onorată . . . Intru numele D-lui . . . Pr. Hrisloase lumina cea adevărată . . . Amin, apoi coninuglio.*

Ora III. Inceputul cu Veniți să ne'n-hinăm . . . Ps. 66 (86 și 50) Mărire: Scrisu-s'a . . . Și acum Născ. de Dzeu . . . și îndată recitând samoglasnicile cu stihurile lor. Mărire-Și acum. cântată pe v. 3; Paremii și Apost. pag. 88. Evang. Luca II 1- (pag. 227) apoi recitând: Domnul D-zeu . . . Sinte D-zeule . . . Preasf . . . Tatăl nostru și după amin condacul: Fecioara astăzi pe cuvântul . . . adăugând: Doamne'ndură-te de 3 ori. Pr. celace în tot timpul . . . Cant. Amin. Intru numele D-lui binecuv. Părinte Pr. Pentru rugăciunile . . . C. Amin. Pr. Rugăciunea: Săpâne D-zeule . . . apoi

*Ora a IV-a. Veniți . . . Ps. 71 (131 și 90) Măr. Scrisu-s'a . . . Și acum: Că nu avem . . . și îndată recitând: Trop. Veniți . . . și Auzi . . . cu stihurile lor. Mărire-Și acum. cântată pe v. 5; 2 Paremii, Apostolul . . . pag. 170 Evangh. Mat II. 1. (pag. 227) *Recitând*: De grab . . . adăugând Sf. D-zeule. Preasf. Treime . . . Tatăl nostru. Amin apoi condacul: Fecioara . . . adăugându-Doamne'ndură-te de 3 ori. Pr. Celace în tot timpul . . . C. Amin. Intru numele d-lui binecuv. părinte. Pr. D-zeule îndură-te spre noi . . . C. Amin Pr. D-zeule și Doamne . . .*

*Ora a IX-a. V niți . . . Ps. 109 (110 și 85) Mărire: Scrisu-s'a . . . Și acum: Celace pentru noi . . . și îndată pamogls: Spăimântelu-sa. și când Iosif . . . cu stihurile lor. Mărire Și acum Cântată pe v. 6. 2 Paremii și Apostolul (pag. 175) Evangelia Mat. II. 15. (pag. 228). *Recit.*: Nu ne da . . . adăugând Sf. D-zeule . . . Pr. asfinț. Treime Tatăl nostru. Amin și apoi cond. Fecioara . . . adăugându-i Doamne'ndură-te de 3 ori. Pr. Celace în tot timpul . . . C. Amin Intru num. D-lui binecuv. Păr. Pr. Pentru rugăciunile . . . C. Amin. Pr. Săpâne Doamne Insuse . . . și apoi*

Intîpuitoarele dela Fericiri cu Măr. Și acum. Sthai: Apropieți-vă. Mărire. Cânta . . . Și acum: Credeul. Slăboșe . . . Tatăl nostru. Amin. Cond. Fecioara . . . adăugând Doamne'ndu ră-le de 3 ori Pr. Preasfânta Treime . . . Amin.

N. B. Sub recitarea Intîpuitoarelor preotul îmbracă ornamente de Sf. Liturghie.

Insăratul marea cu Sf. Liturghie a Sf. Vasile cel Mare. Ectenie. La Doamne strig. preotul face proscomedis, iar strana cântă stîhirile păsă când preotul termină Mărire Și acum. Intrat cu Evangelia. Prohimenul zilei. Paremi: a) Pacere Intru'nceput. b) Profesia Isaiiei: Prunc s'a născut . . . Ectenia cea mică . . . Că sfânt ești D-zeul nostru . . . Sf. D-zeule. Apostol (Sămbătă săpt. I. Paresimi pag. 168) Evangelia. Luca II. 1. (dela ora III. pag 227) șc.

Joi în 24 Decembrie la 12 ore din noapte. a) După-cinarul cel mare, urmat de b) Litie și c) de Utrenia.

a) După-cinarul Binecuv. Amin. Pentru rug. împărate . . . Sf. Dzeule . . . Tatăl nostru . . . Veniți să ne'nchinăm și Ps. 4 cu obișnuitul sfârșit . . . și apoi Ps. 24. Mărire, Și acum. Aliluia 3-ori, și imediat cântăm: Cu noi este Dumnezeu. . . și terminând celim Troparele: Ziua petrecându-o . . . cu Mărire și acum. adăugând Sfinte Dzeule . . . Preasf. Treime. Tatăl nostru . . . Amin Troparul Nașterii (cântat) apoi recitativ: Doamne'n-turăle de 3 ori-Mărire-Și acum. Ceace esti mai onorată . . . Intru numele Dlui binecuv. părinte. Pr. Pentru rugăciunile . . . și Rug. Sf. Vasile Marele și îndată: veniți . . . Ps. 50 Pr. Rug. lui Manasi. Amin Doamne'ndură-te . . . Ceace esti mai onorată . . . Intru numele Dlui binecuv. părinte . . . Pr. Pentru rugăciunile . . . și rugăciunea Disp. Dzeule . . . Veniți să ne'nchinăm cu Ps. 69 și imediat doxologia cea mică apoi cântăm.

Litie, Sthoavna: Cerul și pământul . . . Mărire-Și acum: Dănuiesc. La Sthoavna Sthira: Mare și preamărită. Măr. Și acum: In peștera te-ai sălășluit . . . La binecuv. păinilor: Trop. Nașterii, de 3 ori.

La mânecat. Dzeu e Dl. trop. Nașterii. Sedelnele sărbătorii. Polieleul cu pripelile Nașterii. Antifooul v. 4. Prohimen: Din pantece mai'nainte de lucefăr te-am născut . . . Evangelia Mat. I. 18 pag. 229 la ora I: Psalm. 50. Mărire-Și acum: Astăzi toate se umplu . . . Sthira: Mărire intru cei de sus . . . Călav. I-le Nașterii. La cânt. IX-a irmoasele cu pripelile. Lumină nașterii. La Laude pe 4 cu Mărire și acum ale sărb. Doxologia.

La liturghie, Antif. I cu adaosul „cel ce te-ai născut din Fecioară“. La intrat și în loc de „Veniti“ cântăm Trop. Nașterii, Mărire, Și acum: Condacul, Apostolul și Evangelia Crăciunului, șcl Axion: Irmosul Nașterii. Cuminecar: Măntuire a trimis Domnul poporului său Cotinzele obișnuite.

La însărat Vineri seara 26 Decembrie: Săborul Preasfintei Născ. și pur. Fecioarei Marie pe 4, cu Măr. Și acum ale zilei, Intrat. Prohimen: Cine e Dzeu v. 7. Sthoavna cu Măr. Și acum. a zilei și Trop. sărb.

Sămbătă la Mănecat Trop. sărb. Sedelnele sărb. Evangelie nu este, ci imediat Psalm 50 și Călav. Nașterii șcl. ca în 25 Dec. La Laude pe 4; Măr Și acum. a sărb. Doxologia.

La Sf. Liturghie ca în 25 Dec Apostolul și Evangelia din 26 Decembrie. Cuminecar: Măntuire a trimis Domnul poporului său.

27, Decembrie. Dumineca după Nașterea lui Cristos, Iosif, David, Iacob fratele Dlui și Sf. Mart. Ștefan v. 4.

Sămbătă la însărat pe 6, ale inv. 2, ale Dumineci 2 și ale Dumineci 2 și ale Martirului 2. Mărire Și acum. dogm. versului Intrat. Prohimenul zilei. Sthoavna inv. Mărire-Și acum, a Dum. d. Naștere. Trop. inv. și al Dum. d. Nașt. Mărire: Trop. Martirului Și acum. Trop. Nașterii.

La Mănecat. Trop. ca Sămbătă. Sedelnele șcl. ale inv. Evangh. inv. a VII-a Călav. Nașterii. Lumină. inv. a VII-a Măr. a sfinților. Și acum. a praznicului. La laude pe 4: ale inv., ale sa-lor. Măr. Și acum. Preabinecuv. Doxologia.

La Liturghie Fericirile v. 4. Trop. inv. Măr. Cond. Dum. d. Nașt Și acum: Cond. Crăciunului. Apostolul și Evangelia Dum. d. Nașt. și din 27 Decembrie Axion: Irmosul Nașterii. șcl.

La însărat (28. Decembrie SS. 20 000 de Martiri: pe 6. Toate din Mineiu. Trop. Măr. Și acum: Trop. Nașterii.

— Misa —

Schițe de predici.

A) Nașterea D-lui nostru Isus Hristos.

„Și le-a zis lor ingerul nu vă temeți căci iată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot poporul“ Luca II. 10.

Intr. Sărbătorind nasterea lui Isus. înaintea ochilor sufletești ni se deschid patru mii de ani plini de grea suferință și a lăncă nădejde. L'au așteptat patriarhii, prorocii. Așteptarea n'a fost zadarnică: S-a născut Hristos și prin nașterea lui a adus:

Tract: I. Pace și II. iubire.

I. Pace a adus Hristos care nimeni nu o poate lua dela noi. Pacea lui Avram. Pacea lui Iob, părăsit de prieteni și soție. Acestia deși înainte de Hristos, dar am răbdat în speranța lui Hristos. Pacea lui Ștefan. întâiului martir. Pacea martirilor. Tu n'ai pace? Iți trimite Dzeu grele suferințe? Hristos nevinovat a suferit pentru tine. Măna lui te apasă greu? Ce te temi de acea mână, care pentru tine s'a străpuns. Iți trimite pahar amar? El l-a beut înaintea ta. Drumul pre care te duce e plin de spini? Nu este alt drum care să ducă la cer. Pre acest drum a mers El prea dulcea sa mamă, învățăceii Lui. Tu fără venirea lui ai fi suferit și atunci pentru suferință, iar acum ai merit dacă suferi.

II. A adus iubire Testamentului vechiu legea dreptății, cel Nou legea iubirei. A nimicit sclăvia. A schimbat raportul fața de prunci. A ridicat onoarea femeilor, a meliorat poziția lor. Osân-dește vrăjmășia, resbunarea. A schimbat fața lumii.

Inch Toată lumea se bucură azi. Pentru-ă Fecioara naște pre cel mai frumos de fire. Pământul peștere aduce celui Neaproptat. Ingerii cu păstorii slăvesc și magii cu steaua călătoresc.

Numai noi să nu ne bucurăm în folosul cărora s-a întâmplat aceasta naștere? Să primim pre Hristos să vină la noi și pacea lui să rămână cu noi în veci.

B) Anul nou.

„Socotiți drept acea cu băgare de seamă să umbleți, nu ca niste neînțelepți, ci ca înțelepți, rescumpărând vremea, căci zilele sunt rele“. Efes. V. 15—16.

Intr. Se cade să meditam în pragul unui an nou Unii vreau să treacă pragul acestui an în veselie, alții cu seriozitate. Acești din urmă au dreptate, căci zilele sunt rele și nefolosindu-le cu minte, ne pot aduce mare desastre.

Tr. I. Timpul este scurt. Momentul e al nostru; ce a trecut nu mai e al nostru, cel viitor e întrebare dacă va fi al nostru „Vremea e ca trecerea umbrei“ Inj. II. 6. Dacă e scurtă se merită să o folosim spre îndestulirea unei plăceri trecătoare și scurte care te umple de amărăciune? Vrem noroc în înțelesul lumesc? Câtă vreme-i vom avea? *Numai faptele cele bune nu trec cu vremea.* „Vremea scurtă este, rămâne că și cei ce folosesc cu lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi: *căci trece chipul lumii acesteia.* I. Cor. VIII 29. Natura nu ni-a dat nouă timpul cel nobil și folositor, ca din acela să lășăm să piară ceva Seneca. Vremea — zice Sf. Bernardin — este așa de prețioasă cași Dumnezeu, căci folosindu-o bine. putem dobândi pre Dzeu.

II. Folosind bine vremea, dobândim vecinicia. Ce cuvânt frumos: *vecinicia!* Câți jertfesc o viață întreagă pentru ea! Călugării. Câți și-au jertfit sângele pentru ea! Martirii. Vecinicia ține în veci. Nici când nu se termină, nu trece. Asemănare: Un munte înalt, din care o pasăre mică duce în fiecare zi, în fiecare lună; an de an, decenii, un fir de praț. Când va trece? Vecinicia nici atunci! Dintele vremei toate le roade, suftetul tău însă nu! O momentul fericit, în care voi părăsi gila pământului, ce

să mă ridic în cânta sufletelor cerești, Catone, Verinicia o arată natura noastră; dorința după fericire; toată Sf. Scriptură

Inch. Eu nu cutez să amân -- zice Sf. Bernardin -- întoarcerea. Eu mă tem să ajung în mâna D-zeului celui viu. Voi căuta aplicările mele și căerările mele, pentru ca cel ce va veni să caute cu făclia în mână Ierusalimul, să nu afle nimic rău în mine". -- *Ami.* --

POȘTA RED. ȘI ADM.

— „Index“ ului dela „*Legea românească*“ No. 23. Vă răspundem bucuros la întrebările puse cu o simțire adevărat grecească în No. 23 al „*Legii*“. Nu pentru că dv. n'ați fi *luminat*. Sunt și, — dar, vezi, simularea e caracteristica Grecului. — O facem pentru cei ce cu adevărat ar avea nedumeriri în chestie.

Cu ce pâine a slujit metropolitul la Roma? Cu dospită, O știe toată lumea. Așa slujim și noi toți. Sfântul Părinte a rostit Crezul cu ori fără „și dela Fiul“? L'a rostit cu „și dela Fiul“, pentru că l'a rostit latinește; iar asistența l'a rostit grecește *fără* „și dela Fiul“, pentru dvoastră. Cu ce a consacrat metropolitul? Vă asigurăm, că nu prin „epicleză“, ci prin cuvintele Domnului: „*Luafii mâncăși șel.*“, pentru că așa a consacrat și Domnul Hristos și așa au consacrat și Părinții bisericii răsăritene toți, înainte de Folie și de dv, cari ați falsificat tradiția cea genuină a Bisericii, numai să vă deosebiți de latini. De doriji vă putem lumina și în privința aceasta, numai să nu vi se facă iar rău. Incolo, v'ar putea fi rușine să numiți „lestru“ slujba sfântă a bisericii noastre la Roma. Dumnezeu vă ferte pentru o astfel de insultă, că suntem de Crăciun.

— „*R*“ ului dela „*Legea românească*“ No. 24. Care va să zică „a doua zi după înscunarea noului Patriarh s'au adunat la Patriarhie reprezentanții bisericilor surori“ înțelege: *Rușii, Grecii, Bulgarii, Sârbii* etc. Incestăm. Dar atunci de ce vă doare că noi am adus câțiva călugări francezi, adevărați frați de sânge cu noi, ca profesori de limba franceză la institutele noastre, cari se jertesc pentru cultura fiilor noștri și cari într'un an au învățat românește și au îmbrățișat ritul român, numai ca să poată fi într'u toate una cu noi? Statul n'a adus vre-o 200 de profesori francezi la școlile sale și ați strigat: via frații noștri francezi?! Și-acum ziceți: „aduc călugări și călugărițe streine catolice de profesori în școlile lor“. . . „e o îndepărtare și mai mare de biserică românească“. Dle R, când ați fost sinceri? Nu vă doară capul într' atâta de noi. Noi știm cari sunt interesele superioare ale neamului nostru, interese, pe cari dv, se vede nu le înțelegeți. De ce vi-e scris, nu veți scăpa. Spiritul vremii care cere un're nu cu Grecii, Rușii, Sârbii etc., ci cu adevărații noștri frați din Apus vă va strivi.

Dealtfel, dle R, nu cumva ești un „grecoteiu cu nas subțire“, ascuns sub un pseudonim onomatopEIC și hlamidă românească? Atunci am înțeles totul. Și aceea, de ce urâști într' atâta nobila noastră rassă latină.

— **Abonamente achitate.** Michiș V. șef cib. jud. Oradea Traian Tămaș prof. Beiuș. Ludovic Golog Oradea, Alex Nistor notar Borodul-Mare; Dr. Nes Cornel șef medic Beiuș. Off. Par. Pocola, Minișel. Pobicău, Ghetea, Gidani, Vezendiu și Amaș câte 120 Lei. Off. Par. Vadu Crișului, Pop Ilie inv. Haieu. Dr. Hica notar public Oradea. câte 60 Lei. Ember A. Beiuș 30 Lei Sarca S. teolog 40 Lei; Țălan Teodor și Rus Avrem proprietari din Bărzava achitat pe Noemv ie și Decembrie.

— **Se semnează Concordatul.** Consiliul de miniștri ținut Duminecă (23) sub prezidiul d-lui I. C. Brățianu a hotărât iscătirea Concordatului cu Vaticanul.

„VESTITORUL“

Indice alfabetic.

Anul 1925.

I. Partea oficială.

- Abonarea obligatoare a „Vestitorului“ No. 1.**
Ajutoare diecezane preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți pe 1925. No. 24.
Ajutoare de stat preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți. No. 1; No. 15—16.
Aniversarea sinodului ecumenic dela Nicea. No. 11.
Avertisment preoților cu privire la agitațiile în vacanța beneficiilor parohiale. No. 6.
Căsătoriile de rit mixt. No. 10.
Comisiile sinodale. No. 18.
Comisiunea agrară diecezană (înființarea ei) No. 3.
Concurs la parohiile Istrău și Ciamești. No. 4. — la parohia Nogiorid No. 7. — de coruri la Sătmar No. 10. — la parohia Sărsig No. 10. — la parohia Soncoluș No. 13—14; — la o catedră de religie dela școlile secundare de fete din Oradea No. 13—14; — la un loc dela școala de meserii „Sf. Iosif“ din Blaj No. 15—16; — pentru burse la liceul „Gojdu“ No. 17; — pentru catedra de matematici la liceul de fete Beiuș No. 18.
Condițiuni de primire în institutele diecezane și la Sf. Teologie. No. 12.
Conferințe populare de economie. No. 10.
Date pentru șematismul istoric diecezan. No. 22.
Declarație pentru impozitul global. No. 2.
Despăgubiri de războiu. No. 7.
Determinarea safragiilor pii pentru preoți adormiți. No. 13—14.
Dispozițiuni catihetice. No. 21.
Excomunicarea preotului Ioan Rațiu. No. 1.
Gradații preoțești. No. 12.
Hirotonire de preot și conferirea ordurilor mici. No. 9.
Hirotoniri (Gr. Rațiu, Mih. Silaghi, Gh. Nagy și Gh. Miculaș). No. 11.
Impărțirea sf. Mir. No. 9.
Integririle de salar preoților pe Martie—Aprilie. No. 10.
Justificarea achitării impozitului global pe anul 1925. No. 23.
Măsuri în contra predicatorilor sectari. No. 2.
Mănăstirea Bixad No. 24, 9.
Necrog: Mon. Bogdan Andrei. No. 13—14. — Vicar foreneu, Arhidiacon Marchiș Romul. No. 9. — On. Muntean Petru. No. 7. — M. On. Mihalca M. No. 12.
Orduri mici: No. 24. No. 9.
Pastorală pentru „Anul sfânt“ a P. S. Sale Episcopului diecezan Dr. Valeriu Tr. Frențiu. No. 1.
Pastorală de paraclis a P. S. S. Episcopului diecezan Dr. Val. Tr. Frențiu. No. 15—16.
Pastorală de Crăciun No. 24.
Păstrarea monumentelor de artă. No. 15—16.
Planul învățământului religios pentru școlile normale. No. 21.

Prezentare la vizele militare. No. 21.
 Prezentarea preoților din raza cercului de recrutare
 Arad. No. 4.
 Primiri la Sf. Teologie. No. 17.
 Protocoale pentru funcțiuni sacre No. 3.
Raportul dintre preoții militari activi și parochii lo-
 cali. No. 10.
Salariile preoților pe Ian.—Febr. 1925. No. 6; — pe
 Maiu—Iunie, No. 13—14; — pe Iulie—August
 No. 17; — pe Sept.—Oct. 1925. No. 21.
Sărbători nelegate din punct de vedere școlar. No. 10.
Schimbări în clerul diecezan: (Alexandru Ghera, Iuliu
 Pop. No. 10. I. Voștinariu, Pop Alex., Nistor
 Dem. No. 24.
Serbarea zilei de 1 Decembrie. No. 23.
Sinod diecezan. No. 17.
Statul personal diecezan pe 1925. No. 2.
Spor de salar preoților pe 1925. No. 3.
Ștergerea din clerul diecezan a clericului Gheorghe
 Orha No. 4.
Stipendii și ajutoare din fundațiunea ep. Dr. Dem.
 Radu. No. 15.

II. Partea neoficială. Studii.

J. Carrère: Pentru ce este Roma eternă Nrii 3, 4.
P. Dejeu: Parohia și Biserica Românilor gr. cat. din
 Oradea-Olosâg. No. 5, 7.
P. Dejeu: Biserica Românilor din Oradea-Mare și
 județul B hor. No 8, 15—16.
V. Hetcou: Pentru ce este Roma eternă (trad.)
 Nrii 3, 4.
Dr. Gr. Pop: Anul jubilar. Nrii: 3—6.
 „ „ Pe marginea unui apel. No. 7.
Dr. I. Radu: Samuil Vulcan Nrii. 8—14.
Dr. Al. L. Tăutu: In ce ne deosebim. Nr. 8.
 „ „ Pe ce se razimă primatul de ju-
 risdicțiune al episcopului dela Roma. Nrii: 11,
 13—14, 17, 23.

Articole

Gh. Barna: Anul nașterii D lui. No. 1.
 „ „ Azimă sau pâine dospită. No. 8.
Prof. C.: Inviere. No. 8.
Cato: Răspunderea No. 10.
 „ Rusaliile. No. 11.
Correspondent: Expulsarea patriarhului grec din
 Constantinopol. No. 5.
Aug. Cosma: Peștera Viflaimului. No. 3.
 „ „ In fața crucii lui Hristos. No. 9.
 „ „ Căutați mai întâiu împărăția lui Dum-
 nezeu. No. 15—16.
Nic. Fântânar: Religionea lui Ronsard. No. 3.
Ion Fântânar: Mărturisirile lui I. Jørgensen, (trad.)
 23, 24.
Dr. N. Flueraș: Temeiul vieții sociale. No. 1.
 „ „ Patriarhatele. No. 4.

„ „ Mormântul Domnului. No. 8.
 „ „ Mesia No. 24.
Fr. Nichita: Impresii dela Roma. Nr. 12.
 „ „ Opera Congregațiunilor religioase. No.
 15—16.
A. Păcurariu: Influența creștinismului asupra drep-
 tului roman. No. 21.
Prof. Gh. M. Pteancu: Hierarhia Bis. Cat. No. 10.
Dr. I. Radu: O mărturisire prețioasă despre originea
 maghiarilor gr. cat. No. 5.
Redacția: Programul nostru. No. 1.
Păr. Dr. Al. L. Tăutu: Spre cetatea eternă. Nr. 2
 „ „ Potoliți patimile. Nr. 3.
 „ „ De ce nu se face unirea.
 Nr. 9.
 „ „ Sinodul diecezan. No. 18.
 „ „ De ale sinodului No. 20.
 „ „ Investirea Patriarhului. No. 22.
gb: Trei Ierarhi. No. 2
P. T. Cu cine are legături Roma papală Nr. 9.
 „ Sf. Nichita Rumesianul. No. 12.
 „ Invățământul religios. No. 16.
 „ Înălțateea noastră. No. 23.
 „ Școala neutră și școala confesională. No. 24.
 „ Reducerea schismei ortodoxe. No. 23.
 „ Cuvântul Papii către tinerimea cat. din lume
 (trad.) No 24.
t.: Bobotează. Nr. 1.
 „ Forța de expansiune a Bis. cat. No. 1
 „ Nicea (325—1925). No. 11.
Un preot: O dorință vie. Nr. 8.
Un preot arhidiecezan: Viaja spirituală a preoțimei
 No. 23.
(—): Directorul Vasile Ștefanica 1852—1924 No. 6.
 — Un glas ieșit din suflet românesc (Aug. Scriban)
 No. 23.

Cronică și informațiuni.

No. 1. — Expoziția misionară la Roma (p. 5) Inau-
 gorarea solemnă a Institutului teol. gr. cat. din
 Orade, — Statua Papei Benedict XV. — Caritatea
 creștinească la Crăciun în Orade. — Pelerinajul
 la Roma.
No. 2. — O nedreptate: Cazul D-nei dir. Teodorescu
 dela școala normală de fete din Orade. — Pa-
 triarhatul. — Caritatea creștinească la Crăciun
 în Arad. — Directorul Academiei române către
 „Vestitorul“. — „O propagandă culturală“ a lic.
 „Moisă Nicoară“ din Arad. — Calendarul „Presă
 bună“. — Cei dintâi pelerini la Roma cu oca-
 ziunea Anului sfânt. — † Card. Oreste Giorgi. —
 Convertirea lui S. A. Lux la catolicism. — Lupta
 Catolicilor și a protestanților din Statele Unite
 împotriva școalei laice. — Catedră *jurnalistică*
 la Univ. cat. din Lille.
No. 3. — Sionistul englez Socolov la Orade. —
 Ratificarea concordatului între Bavaria și Sf.

- Scaun. — † Ign. I. Papp al Aradului. — 3 noi episcopate cat. în Bolivia. — Frații ortodocși vreau un pelerinaj la Ierusalim — Patriarhul din Constantinopol, expulzat de Turci, cere strămutare provizorie la București — „Apostolul” curierul Arhiep. ort. din Buc. și Bis. Romai. — 12 studenți univ. convertiți la catolicism în Champagne (Illinois U. S. A. — Sergie Dabith, cel dintâiu prelat rus trecut la catolicism. — Congresul tinerilor cat. din Belgia. — Retipărirea manuscrisului Doqm, al I. P. SS Meirap. Suciul dela Blaj. — Nrul evreilor din lume. — Nrul bisericilor din Roma. — Noul institut de misionari la Québec (Canada).
- No. 4.** — Inițierea patriarhatului rom. ortodox. — Expulsarea patriarhatului din Constantinopol. D. N. Croinic și patriarhatul ecumenic. — Caterisirea prof. univ. din Roma Ernest Buonsiati. — Preot ortodox cu acte false. — Nrul convertiților la catolicism în Anglia.
- No. 5.** — Institutul Oriental din Roma. — O recenzie injurioasă — Dl. Chibu la Oradea.
- No. 6.** — Evenimentele religioase din Franța (p. 2) — Cum vorbește un episcop cat. cu un ministru președiate (p. 2.) — Dl. Ghibu și unirea (p. 3.) — O mică lămurire (Dr I. Karácsonyi). — Mișcarea la Lourdes în 1924.
- Nr. 7.** — Mare serată muzicală. — Exerciții spirituale. — Organizația unitară a bis. ort. rom. — Instalarea noului arhiep. latin-catolic din București. — Bacalaureatul în licee. — O nouă episcopie ort. română. — Intrebări. — Legea penziilor.
- Nr. 8.** — Avem Scriptură! — Ce a produs unirea cu Roma? (p. 11). — Programul serviciilor div. în Bis. catedr. unită în săpt. Paștilor și Sărbătoarea Inv. — Conferința episcopatului nostru. — Moartea patriarhatului Tichon. — Căderea gov. Herriot. — Nrul evreilor din Palestina. — Decorații. — † Romul Marchiș.
- No. 9.** — La Roma (p. 1). — Sărbătoare la mănăstirea de călugărițe din Obreja. — Sinodul VIII ecumenic al ortodoxiei-orientale la Ierusalim zădărnicit. — Progresul catolicismului în Scoția. — Catolicismul în Norvegia. — Donațiune. — Mulțămire publică.
- No. 10.** — Noul membri fondatori ai soc. stud. în teol. „Sf. Ioan Gură de aur”. (p. 6) — Alegerea de episcop la Arad. — Mare concert religios-național în Oradea. — Congres geografic la Oradea.
- No. 11.** — Ziua eroilor (p. 3). — Mare concert religios cu piesă teatrală. Sf Tereza de pruncul Isus — O vorbă foarte la loc. — Legi cari prejudecă Concordatului. — Reuniunea femeilor rom. din Beiuș. — Sărbătorile recunoscute de stat. — Și numele (Constantinopol) i se șterge din Istorie.
- Alți membrii fondatori și pe viață a Soc. „Sf. Ioan Gură de aur”. — † Epp. Aug Fischer-Colbrie. — Marea aniversare a Sinodului dela Nicea la Roma.
- No. 12.** Institutul oriental la Roma. — Serbarea festivă a Reuniunii Mariane din Orade. — Hirotonirea episcopului din Arad, Dr. Grigorie Comșa. — Unirea cu bis. cat. în Anglia.
- No. 13—14.** Hirotoniri. — „Altarul”, soc. fem. ortodoxe rom. din Orade. — Apelul școlii normale diecezane din Orade. — Congresul Prof. dela Academiiile noastre teol. în Orade — Noul vicar foraneu al Careilor. — Patronajul servitoarelor rom. din Orade.
- No. 15—16.** Sfaturi din bătrâni (p. 9.) — Noul epp. cat. al Iașilor. — Instalarea epp. ortod. din Arad. Ignoranța celui mai învățat prelat ortodox. — Orienteli la liturgia din ziua de Rusalii în San Pietro din Roma. — Alegerea noului patriarh „ecumenic” dela Constantinopol. — Părerii juste de ale Dlui Ghibu. — Toleranță ortodoxă. — Majorarea penziilor vād. și orf. de preoți pe a. 1925. — Programa Institutului oriental din Roma, pe a. 1925/6. — Referitor la alegerea patriarhatului din Constantinopol. — Al doilea pelerinaj la Roma.
- No. 17.** Congresul prof. de teol la Stâna de vale. — Pelerinaj la Ierusalim. — Trimbișări pripite. — „Sentinela dela Vest.” — Ieremia Românul (1556—1625). — În atențiunea patronilor de servitoare. — Apostolatul de stradă. — Cu cine se însoțesc ortodoxii.
- No. 18.** — Comisiile sinodale. — Apelul patronajului servitoarelor, — „Astra” la Reghin. — Congresul dela Stockholm.
- No. 19.** — Consacrarea noului episcop al Iașilor. — Regretabil. — Bis. autocheală polonă.
- No. 20.** — Congresul prof. de teol. — 150 ani de dela inițierea diecezei gr.-cat. de Oradea Mare. — Trecerea Dlui S. Vilatte, episcopul veterocat. la catolicism. — Comunicatio în Sacris.
- No. 21.** Comisiunile Spirituale (Păr. Dr. Tăutu). — Convertirea arhim. F. Morozow la catolicism. (trad. V. Hetcou teol.) — Investirea Patriarhatului Românilor ortodocși. — Sfințirea capelei episcopale. — Aniversarea Sinodului niceean la Roma.
- No. 22.** — Serbarea de Crăciun a Reuniunii Mariane. Activitatea Soc. lit. „Sf. Ioan Gură de aur”. Stud. dela Acad. teol. unită. — Consacrarea Bis. unite din Carei.
- No. 23.** — „Ortodoxie și ortodoxie”. — Solemnități religioase în Suplac.
- No. 24.** — Serbarea de Crăciun se amână. — Fundațiunea Ep. Dem. Radu, — Prog amul serv. div. de Crăciun. — Semnarea Concordatului. (p. 14).

Tipic, schițe de predici

Pentru toate Duminicile și Sărbătorile anului.

Bibliografie.

Poșta Red. și Adm.